

Чи допускається обмеження прав суб'єктів персональних даних та обробка персональних даних без їхньої згоди в умовах дії правового режиму воєнного стану?

Відповідно до п. [3](#) Указу Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022 «Про запровадження воєнного стану в Україні», затвердженого [Законом України](#) від 24.02.2022 року № 2102-IX, у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені [ст. 30 - 34, 38, 39, 41 - 44, 53](#) Конституції України.

Зі змісту наведеного Указу президента України слідує, що **в період дії правового режиму воєнного стану можуть встановлюватися обмеження права на невтручання у приватне і сімейне життя, включаючи права суб'єктів персональних даних, закріплені у ч. [2](#) ст. 8 Закону України «Про захист персональних даних».**

Відповідно до ч. [1](#) ст. 1 згаданого Закону, цей Закон регулює правові відносини, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на невтручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних.

Слід підкреслити, ч. [1](#) ст. 27 цього Закону закріплено важливу нормативну вимогу, відповідно до якої, положення щодо захисту персональних даних, викладені у Законі України «Про захист персональних даних», можуть доповнюватися чи уточнюватися іншими законами, за умови, що вони встановлюють вимоги щодо захисту персональних даних, що не суперечать вимогам цього Закону.

Вказана норма ґрунтується на положеннях, закріплених у п. [1](#) ст. 92 Конституції України, згідно з яким, виключно законами визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина.

Відповідно, будь-які обмеження прав суб'єктів персональних даних в період дії правового режиму воєнного стану можуть встановлюватися лише законами України.

Згідно з ч. [1](#) ст. 32 Конституції України, ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Виникає питання, у яких випадках персональні дані можуть оброблятися суб'єктами владних повноважень, підприємствами, установами, організаціями без згоди самих суб'єктів персональних даних?

Відповідно до ч. [2](#) ст. 32 Конституції України не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Вказана конституційна норма спирається на стандарти Ради Європи, закладені у ст. [8](#) Конвенції Ради Європи «Про захист прав людини і основоположних свобод».

Згідно з вказаними положеннями Конвенції, кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції.

Органи державної влади не можуть втручатись у здійснення цього права, за винятком випадків, коли втручання здійснюється згідно із законом і є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб.

Таким чином, ч. 2 ст. 32 Конституції України та ч. 2 ст. 8 Конвенції Ради Європи «Про захист прав людини та основоположних свобод» визначено, вичерпний перелік підстав для обробки персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних та обмеження їхніх прав в нормах національного законодавства України.

При цьому, для здійснення обробки персональних даних без згоди фізичної особи не має значення чи має місце одна, або відразу декілька підстав, передбачених у ч. 2 ст. 32 Конституції України.